

Prinsen & Prinsessen
Christelijk Kinderdagverblijf

Protocol Medicijnverstrekking

01 Mei 2020

Algemeen	3
Doel	3
Toelichting	3
Uitgangspunten	3
Toedienen geneesmiddelen	3
Soorten geneesmiddelen	3
Wet BIG.	3
Afspraken met betrekking tot het toedienen van geneesmiddelen	4
Voorschriften	4
Medische handelingen	5
Categorie 1	5
Categorie 2	6
Categorie 3	6
Bijlagen	8
Overeenkomst toediening geneesmiddelen	9
Registratieformulier medicijntoediening	10

Algemeen

Doel

Het vastleggen van afspraken op het gebied van de geneesmiddelenverstrekking en het verrichten van medische handelingen door pm-ers van Prinsen & Prinsessen.

Toelichting

Het is mogelijk dat er ouder(s)/verzorger(s) de vraag stellen of zij geneesmiddelen willen toedienen aan hun kind. De afspraken die we onderling hebben gemaakt zullen in dit protocol worden vastgelegd.

Sinds de invoering van de wet BIG (de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg) kunnen pm-ers, die medicijnen toedienen aan kinderen zonder schriftelijke toestemming van de ouders/verzorgers, persoonlijk aansprakelijk gesteld worden voor de eventuele gevolgen. Daarom is het van belang om bij het toedienen van medicijnen altijd volgens onderstaande richtlijnen te werk te gaan.

Uitgangspunten

Toedienen geneesmiddelen

Wij streven ernaar om bij Prinsen & Prinsessen geen geneesmiddelen toe te dienen aan de kinderen. Daar waar mogelijk wordt een geneesmiddel door ouders/verzorgers zelf toegediend. Bij medicijnen, die bijvoorbeeld 2x per dag en niet tijdsgebonden gegeven moeten worden, is dit heel goed mogelijk.

Wanneer blijkt dat een kind het medicijn ook nodig heeft gedurende zijn verblijf op het kindercentrum, zal er altijd een "Overeenkomst gebruik geneesmiddelen" opgesteld moeten worden die in de bijlage is opgenomen. Dit is een schriftelijke overeenkomst, waarin ouders/verzorgers hun toestemming geven om het medicijn toe te dienen aan hun kind.

Op dit protocol is ons privacybeleid van toepassing. Dit houdt in dat medische gegevens vallen onder bijzondere persoonsgegevens en hier zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Formulieren moeten 1 jaar bewaard moeten worden na laatste gebruik van het medicijn of medische handeling.

Soorten geneesmiddelen

Kinderen kunnen geneesmiddelen voorgeschreven krijgen door huisarts of specialist. Het betreft middelen, die op recept voorgeschreven worden. Daarnaast kunnen ouders/verzorgers vragen om geneesmiddelen toe te dienen, die niet op recept verkregen zijn, maar die zij zelf bij apotheek of drogist gekocht hebben. Deze "zelfzorgmiddelen"* kunnen echter minder onschuldig zijn, dan men vaak denkt. Daarom moet ook voor deze middelen een "Overeenkomst gebruik geneesmiddelen" ingevuld worden. Geneesmiddelen die in Nederland toegelaten zijn, zijn herkenbaar aan de vermelding RVG + een volgnummer op de verpakking. Homeopathische middelen zijn voorzien van de vermelding RHV + volgnummer.

Wet BIG.

Om te kunnen beslissen of een medicijn toegediend kan worden, is het van belang te weten hoe het toegediend moet worden. Niet alle medicijnen kunnen worden toegediend door pm-ers van Prinsen & Prinsessen. Tevens is het van belang dat een medewerker zich bekwaam genoeg voelt om het medicijn

toe te dienen. Indien hij hier twijfels over heeft zal deze het kunnen overlaten aan de tweede pm-er op de groep en anders zal het verzoek geweigerd moeten worden.

Bepaalde medische handelingen, zoals bijvoorbeeld het geven van injecties, mogen alleen door gekwalificeerde, bevoegde beroepsbeoefenaren (artsen, verpleegkundigen ed.) worden uitgevoerd. Dit is geregeld in de Wet BIG. Medicijnen, die ouders/verzorgers thuis zelf aan hun kind toedienen (of dit nu oraal, rectaal of als een zalf op de huid aangebracht moet worden), kunnen pm-ers doorgaans ook toedienen. Voorwaarde is wel, dat zij door ouders/verzorgers goed geïnstrueerd worden. Dit zal tevens in de "Overeenkomst gebruik geneesmiddelen" worden vastgelegd.

Geneesmiddelen op recept, voorgeschreven door een arts. Hieronder vallen in elk geval:

- Medicijnen bij astmatische aandoeningen
- Medicijnen bij epileptische aandoeningen
- Medicijnen bij diabetes (uitgezonderd injecties!)
- Antiallergeen medicijnen
- Antibiotica kuren
- Neus-, oor- en oogdruppels
- Hoestdrank
- Medicijnen voor overactieve kinderen
- Homeopathische medicijnen
- Paracetamol

Zelfzorgmiddelen, hieronder vallen in elk geval:

- Neus-, oor- en oogdruppels
- Pilletjes tegen tandpijn
- Zalf tegen jeuk of schrale huid
- Hoestdrank
- Homeopathische middelen
- Paracetamol / Zetpil

!ATTENTIE!

Wanneer ouders/verzorgers vragen een medicijn toe te dienen, dat niet voorkomt in bovengenoemde lijst, vindt altijd eerst overleg plaats met Jehizkia de Hoop (Directie) en eventueel de regionale GGD.

Afspraken met betrekking tot het toedienen van geneesmiddelen

Voorschriften

- Een geneesmiddel/zelfzorgmiddel wordt alleen toegediend op specifiek verzoek van ouder(s)/ verzorger(s).
- Ouders/verzorgers vullen het formulier "Overeenkomst gebruik geneesmiddelen" volledig in en ondertekenen dit. Deze formulieren worden zorgvuldig bewaard voor 1 jaar na laatste toediening medicijn.
- Het geneesmiddel moet in de originele verpakking zitten en de originele bijsluiter moet worden bijgesloten.

Medicatie op doktersvoorschrift

Indien er verschil is tussen het doktersvoorschrift en de bijsluiter, overleg dan eerst met de arts over de gewenste toediening of vraag de ouders/verzorgers om een schriftelijke verklaring van de arts over gewenste toediening.

Bij twijfel het medicijn nooit toedienen.

Zelfzorgmedicatie

- Indien er sprake is van een verschil tussen bijsluiter en de wijze van toediening, die door de ouder(s)/verzorger(s) wordt gevraagd, dient het zelfzorgmiddel niet toegediend te worden. In geval van zelfzorgmedicatie dient de door ouder(s)/verzorger(s) verzochte wijze van toediening altijd overeen te komen met de tekst van de bijsluiter.
- Instructie m.b.t. toediening van de medicijnen wordt door de ouder(s)/verzorger(s) aan de vaste pm-er, die altijd aanwezig is op de dagen dat het kind komt, gegeven en indien dit over een tweetal medewerkers is verdeeld zal dit aan beide medewerkers gegeven moeten worden. De betreffende medewerkers leggen dit vast op de "Overeenkomst gebruik geneesmiddelen" met datum en handtekening.
- Alle geneesmiddelen, die gegeven worden in het kinderdagverblijf, worden genoteerd op een overzichtslijst. Iedere groep heeft zijn eigen overzichtslijst. Achter de naam van het kind staat genoteerd welk geneesmiddel het toegediend moet krijgen + de dosis (hoeveel + wanneer) Deze overzichtslijst is tevens een aftekenlijst. De pm-er, die het geneesmiddel heeft toegediend, zet een paraaf en ook de ouder, die het kind ophaalt. Deze lijsten worden zorgvuldig bewaard tot een jaar na laatste toediening.
- Bij calamiteiten met een geneesmiddel/zelfzorgmiddel (bijvoorbeeld toediening mislukt gaat verkeerd, toegediend aan verkeerde kind, treed het stappenplan ongevallen in werking. ouders/verzorgers moeten z.s.m. op de hoogte gebracht. Indien nodig wordt ook contact opgenomen met de behandelend arts en/of de apotheek. (In de "Overeenkomst gebruik geneesmiddelen" staan telefoonnummers van beiden.)
- Geneesmiddelen worden bewaard in een koelkast of, buiten het bereik van kinderen. Dit is in beide gevallen het keukenkastje boven het aanrecht.
- Controleer altijd de uiterste gebruiksdatum en retourneer verlopen of overtollige medicijnen aan de ouder(s)/verzorger(s).
- Het nieuwe geneesmiddel/zelfzorgmiddel dient altijd eerst thuis gebruikt te zijn voordat deze toegediend kan worden bij Prinsen & Prinsessen.
- Een geneesmiddel/zelfzorgmiddel wordt alleen toegediend, als het dagelijkse ritme van de groep en een goede zorg voor de overige kinderen niet wordt belemmerd.

Het op eigen initiatief toedienen van een geneesmiddel/zelfzorgmiddel is niet toegestaan. Het stellen van diagnoses is altijd voorbehouden aan een arts. Bovendien ben je niet op de hoogte van eventuele bijwerkingen.

Medische handelingen

In de Wet BIG (de Wet op de Beroepen in de Individuele gezondheidszorg) is vastgesteld, welke handelingen door wie mogen worden uitgevoerd. Daarin is ook vastgelegd, dat de verantwoordelijkheid in principe gelegd wordt bij de persoon, die de handelingen verricht. De medische handelingen worden ingedeeld in drie categorieën.

Categorie 1

Voorbehouden handelingen

Deze zogenoemde 'voorbehouden handelingen' zijn handelingen, die bij ondeskundige uitvoering, (ernstige) risico's met zich meebrengen. Deze handelingen mogen alleen door medisch bevoegd medewerkers verricht worden. Voor de kinderopvang zijn vooral de volgende voorbehouden handelingen relevant:

- Injecties
- Heelkundige handelingen verpleegkundigen
- Catheterisaties
- Het gebruik van radioactieve stoffen.

Indien zich onder de medewerkers een verpleegkundige bevindt, zou deze medewerker de handelingen, die hierboven worden genoemd, kunnen uitvoeren. Voorwaarde is wel, dat zij bevoegd is (geregistreerd in het BI register) en dat zij bekwaam is om de gewenste voorbehouden handeling te verrichten. Bovendien moet er een schriftelijke opdracht van een arts zijn. (die altijd telefonisch bereikbaar moet zijn in geval zich een calamiteit zou voordoen)

In uiterste noodgevallen wordt een ieder geacht naar beste vermogen te handelen. Een wetsovertreding uit 'overmacht' is niet strafbaar. Het gaat dan om situaties die niet zijn voorzien.

Categorie 2

Afgeleide medische handelingen:

Handelingen, die niet voorbehouden zijn, maar waarvan de uitvoering met de nodige zorgvuldigheid omkleed moet zijn.

Deze zogenoemde 'afgeleide medische handelingen'(zoals bijvoorbeeld het uittrekken van een sonde en toedienen van een klysm) zijn handelingen, die groepsleiding in principe wel zou kunnen verrichten, mits er goede instructie is.

Groepsleiding beschikt echter formeel gezien niet over deskundigheid voor deze afgeleide medische handelingen. Alleen als de arts van het kind bereidt de medewerkers van het kindercentrum te (laten) instrueren, kan men alsnog als deskundig worden beschouwd. De leidinggevende van het kindercentrum is primair verantwoordelijk voor het op deskundige wijze uitvoeren van deze handelingen. Belangrijk hierbij is de continuïteit van de aanwezige medewerkers. Bij personeelwisselingen is de kans groot, dat er fouten gemaakt worden. Bovendien moeten de pm-ers goed op de hoogte zijn van risico's, contra-indicaties en complicaties en dient er een arts oproepbaar te zijn, die binnen korte tijd aanwezig kan zijn op het kindercentrum. Daarnaast moet de afweging gemaakt worden, of het zelf uitvoeren van de afgeleide medische handeling door pm-ers de zorg voor de overige kinderen niet belemmert. Altijd geldt dat als medewerkers zich, ondanks instructie, niet deskundig genoeg acht om de handeling te verrichten, zij de handeling ook niet moet uitvoeren. De medewerker blijft altijd (mede) aansprakelijk als er iets fout gaat.

In de praktijk betekent dit dat de pm-ers niet snel zal overgaan tot daadwerkelijk uitvoeren van deze handelingen. Toch hoeft dat niet te betekenen, dat kinderen waarbij 'afgeleide medische handelingen' verricht moeten worden in de tijd, dat zij op het kindercentrum aanwezig zijn, niet toegelaten kunnen worden. Wanneer goede afspraken gemaakt kunnen worden met plaatselijke medici, paramedici of thuiszorgorganisaties (waarbij deze bevoegde en bekwame beroepskrachten de bovengenoemde handelingen komen verrichten op het kindercentrum), kan een kind mogelijk toch worden toegelaten.

Categorie 3

Eenvoudige handelingen

Hierbij gaat het om de 'huis-, tuin-, en keukenhandelingen', zoals verzorgen van schaafwondjes, verwijderen van pleisters en het toedienen van medicijnen anders dan injecties. Dit zijn handelingen, die in principe zonder problemen door pm-ers uitgevoerd kunnen worden.

Wel dient men de instructies op te volgen omtrent de wijze van handelen (zoals het toedienen van medicijnen en handelingen volgens EHBO- regels).

Bijlagen

Overeenkomst toediening geneesmiddelen

Hierbij geeft

ouder(s)/verzorger(s) van

Toestemming om zijn / haar kind tijdens het verblijf op kinderdagverblijf **Prinsen & Prinsessen** in groep **Koningskinderen / Prinsen & Prinsessen** het hierna genoemde **geneesmiddel/ zelfzorgmiddel** toe te dienen bij het hierboven genoemde kind.

Het **geneesmiddel / zelfzorgmiddel** wordt toegediend conform het doktersvoorschrift - zie etiket van de verpakking -, dan wel het verzoek van de ouders/verzorgers (zelfzorgmedicatie).

Naam geneesmiddel/zelfzorgmiddel

Het geneesmiddel/zelfzorgmiddel wordt verstrekt op voorschrift van:

- Naam en telefoonnummer behandelend arts
- Naam en telefoonnummer apotheek
- op aanwijzing van ouder/verzorger zelf

Het geneesmiddel/zelfzorgmiddel dient te worden verstrekt

Naam kind	Datum en tijdstip	Naam medicijn	Dosering en manier van toediening	Paraaf PM-er	Paraaf ouder
Dosering					
Tijdstip					
Bijzondere aanwijzingen					
Wijze van toediening:					
☐	Mond				
☐	Neus				
☐	Oog				
☐	Oor				
☐	Huid				
☐	Anders, nl.....				
Het geneesmiddel/zelfzorgmiddel zal worden toegediend door (naam PM-er.....)					
Het geneesmiddel/zelfzorgmiddel dient bewaard te worden op de volgende plaats					
☐	Koelkast				
☐	Anders, nl.....				
Het geneesmiddel/zelfzorgmiddel is houdbaar tot en met (houdbaarheidsdatum)					

Het kindercentrum kan bij twijfel of onduidelijkheid zelf contact opnemen met de behandelend arts en/of apotheker. (zie 3)

Het kindercentrum is niet aansprakelijk voor de eventuele bijwerkingen, die kunnen optreden als gevolg van het door haar personeel toegediende geneesmiddel/zelfzorgmiddel.

Plaats _____

Datum ____ - ____ - _____

Naam ouder:

Naam pedagogisch medewerker:

(handtekening)

(handtekening alleen plaatsen bij juiste
instructie toediening medicijn)

(Dit formulier dient 1 jaar bewaard te worden volgens de voorschriften uit ons privacybeleid)

Registratieformulier medicijntoediening